

Ročník I

Dvojčíslo 8-89 - 1971

F A K T A

P Ř I P O M Í N K Y

U D Á L O S T I

„Svoboda, vyhrazená pouze pro přívržence vlády
a pouze pro členy strany, i kdyby byl jejich
počet jakkoli vysoký, není svoboda. Svoboda
je vždy svoboda pro toho, kdo myslí jinak.“

Rosa Luxemburgová

F A K T A - politický měsíčník s vydavatelskou samoobsluhou.
Tajemníci přicházejí a odcházejí, ale pravda zůstává.

TŘI ROKY OKUPACE

Třetí výročí okupace Československa vzalo podivný konec. Měsíce a týdny předem se připravovaly celostátní, krajské i místní oslavy, úvodníky v tisku, rozhovory na známé téma „Neprošli“, v místech s okupsními posádkami se měly oslavy konat dokonce s vojenskou přehlídkou. „Jihočeská Pravda“ ohlásila předem odhalení pomníku v Jindřichově Hradci atd..

Skoro nic však z toho nezbylo. Jedině v Gottwaldových závodech v Brně vyvěsila zdravá jádra oprášený loňský transparent „Přišli včas“, ale - světe div se - přijeli esenbáci a transparent musel dolů... Pokud šlo o tisk, jediné Švestkova „Tribuna“ a další zcela zkamenělý plátek „Svět socialismu“, připravované s příslušným předstihem, přinesly oslavné úvodníky, ale šéfredaktor „Světa socialismu“ má za to disciplinární řízení... jelikož prý nedbal jistého pokynu z aparátu KSČ, který přišel na poslední moment.

Stejně pozoruhodné je to, že 21. srpna letos nevzpomínali na východ od dělicí čáry v Evropě nikde - jakoby vůbec žádného výročí nebylo.

Co se to stalo, že v celém ztv. socialistickém táboře, a dokonce ani u nás a ani v SSSR, pouhý třetí rok po 21. srpna se nikdo veřejně neraduje nad „záchranou socialismu v Československu“? Proč najednou mlčí všichni ti Švestkové, Roháčkové, Bilakové a Mocové, celá ta armáda šmoků a quislingů, která vděčí intervenci za všechno? Kdo je asi přiměl k tomu, že museli sklapnout zobáky a nekýhat právě v den, který je k tomu nejvíce příslušný?

Signál přišel od samého Leonida Iljiče, a to při poradách vybrané skupiny generálních a prvních tajemníků na Krymu těsně před 21. srpnem. Tajemníci, včetně našeho Gustáva, se vraceli z Krymu s jinými notami, než podle jakých zpívali ještě před odletem do SSSR. Leonid Iljič nařídil nevzpomínat, nepřipomínat, neoslavovat.

Hlavním důvodem - a dokonce ani důvodem postranním - nebyly jistě ohledy na předvolební kampaň v ČSSR. Okupanti by své „volby“ u nás vyhráli s předem určeným procentem nadšených voličů, i kdyby se 21. srpen oslavoval s veškerou parádou. Vysvětlení je mnohem širší a mnohem závažnější.

Kreml v současné době „cukruje“ na všechny strany a především na Západ. Připomínat v této souvislosti událost z éry, kdy se ještě cenily zuby a realizovala agresivní politika „omezené suverenity“, by bylo zřejmě nevhodné. Ani mlčením se ovšem fakt sám ze světa nesprovedí. Tím méně, že to jsou právě a především jeho důsledky, důsledky 21. srpna 1968, za které teď Moskva musí platit účet.

Tři roky po hanebné okupaci Československa se ukazuje s plnou zřejmostí, že kremelští vládcové tím dosáhli pravého opaku toho, co sledovali. Invaze, do které zapojili 750.000 vojáků, 6.000 tanků a tisíce tun dalšího železa, měla obnovit monolitní jednotu ruského rajchu v Evropě. Byla uazatelem i toho, jakými metodami chtějí posléze moskevští carové dříve či později řešit neposlušnost svých sousedů i na Dálném východě.

Po třech letech je tato koncepce na hromadě. S Moskvou dnes bez výhrad táhnou už jen takoví satrapové, jako je Živkov a Husák a nejvýše ještě /jak dlouho/ východoněmecký Honnecker, kterým Moskva vyměnila Ulbrichta, aby se mohla snadněji domlouvat s Bonnem. Poláci, podobně jako Maďari, jsou sice kdykoli ochotní halasně vytrubovat o své lásce k Rusům a k marxismu-leninismu, ale ve své praktické vnitřní politice, zejména v Polsku, se s ruskou stolypinskou metodou stále více rozcházejí. Rumunsko překonalo údobí největšího nebezpečí svého 21. srpna /podobně jako Jugoslavie/ a nyní dokonce kategoricky odmítlo ruský požadavek pustit přes rumunské území tři sovětské divize k účasti na „manévrech“ /jak dobře to známe/ v Bulharsku. Leonid Iljič si přímox vynutil svou návštěvu v Bělehradě a stál o ni tolik, že dokonce spolkl Titovy předběžné podmínky: přestat s podporou protititovské emigrace a odvolat též o právu SSSR na zasahování do vnitřních záležitostí druhých socialistických zemí. Albánie své postoje nezměnila a dva z nejzvrhilejších stožperů invaze do ČSSR, Gomulka a Ulbricht, mezitím zmizeli v propadlišti. Čína, která už měla být pomalu volána k pořádku /na jejích hranicích soustředili Rusové podle solidních západních pramenů obrovskou armádu o síle 1,5 milionu mužů včetně masové koncentrace ničivých prostředků/ se místo toho dere kupředu již zcela bez zábran. Otevřením dialogu s USA definitivně vyšla ze své izolace a plnou parou

Je jen přirozené, že politické podsvětí, které u nás z libovůle okupanta vládne, se při pomýšlení na budoucnost třese hrázou. Husák a Kapek, Indra a Bilak, Auersperg a ostatní nejvyšší páni intenzivně projednávají každou událost, která by mohla znamenat, že lid se bouří. Kaska musí pravidelně referovat o tom, jak pokračuje výstavba mohlní gardy, určená k násilnému potlačení nepokojů. Mermomocí se snaží sami sebe legalizovat podvodnými volbami, které chtějí zpříjemnit zvýšením příjím sociálních přídatků a důchodů /za pár měsíců se to stejně znehodnotí růstem cen/. Jezdí a mluví k publiku, které si stejně myslí své, protože žádnými řečmi, žádnými tzv. kampaněmi, žádným volebním gulášem a e l z e přimět národ k tomu, aby zapomněl na svou potupu, aby zapomněl na 21. srpna, aby se smířil s tím, že nesmí rozhodovat o svých vlastních věcech.

Vývoj nám dává plně za pravdu a opravňuje nás k reálným nadějím, že tato nová doba temna skončí a nastane skutečná normalizace. Dobře si to uvědomují i Husákové a Indrové: v tzv. volebním období se má upevnit kontrola „zdravého jádra“ na celém státním aparátě, přičemž Rusové prý doporučují provést tyto změny na klíčových místech: Husáková člověka Marka ve funkci ministra zahraničí má vbrzku vystřídit přímý sovětský agent Bokuš Chňoupek, dosavadní velvyslanec v Moskvě, jeden z mužů 21. srpna. Jeho náměstky se mají stát Krajčír /netřeba předst.ovat/ a jakýsi Rohál-Ilkiv, nyní velvyslanec ve Washingtonu, který jako exponent Ukrajinské národní rady v Prešově už v r. 1945 usiloval o připojení vých. Slovenska k SSSR. Ve funkci předsedy z Federálního shromáždění má Dalibora Hanese vystřídat Kempný, nynější tajemník ÚV. Tím se však uvolní místo předsedy české NF - a to má obsadit Václav David, navrátilce ze Sofie. Vytrídí-li však Kempný Hanese, pak ve vrcholných funkcích budou tři Češi na jednoho Slováka /Svoboda, Štrougal, Kempný proti Husákově/, a to prý do jisté míry ohrožuje Štrougala ve funkci předsedy federální vlády. Paní Lenártová prý již v Bratislavě mluví o tom, jak ráda se vrátí se své pražské vily... Stará sestava se tedy skoro kompletně vrací, i Antonín Novotný se zase aktivně zapojil a pravidelně dochází do komise ÚKHK pro šlenskou otázku.

Byrokraté jsou jako Bourboni - věčně nepoučitelní. I za situace, v níž jsme, pořád ještě žvaní o „základní většiny národa“. To, co se komunistické straně nepodařilo za dvacet let, kdy pro ni ještě pracovali skuteční odborníci, se má podařit dnes, kdy zmizela funkce samostatnosti a kdy k národu promlouvají quislingové...

V historické chvíli, která nevyhnutelně nastane, se po celém tomto byrokratickém sirkusu ani nezaprší.

O VOLBÁCH A VOLEBNÍCH ZÁKONECH

„Lidé se dnes cítí nešťastní, protože pohrdají druhými i sebou za to, že jsou schopni žít pod diktaturami.“

Alberto Moravia

Příslušná federální a republikové orgány se usnesly počátkem července na volebních zákonech, když už dříve bylo oznámeno na konec listopadu datum voleb. Co to všechno znamená?

Příslušné orgány tak učinily teprve poté, co bez nejmenších skrupulí osvědčily, že mohou existovat, obnovovat se, měnit své složení a dokonce i svým známým způsobem fungovat i bez jakýchkoli voleb, byť i zcela formálních, „manifestačních“ anebo prostě zfalšovaných.

Vypisují-li dnes mocipáni se souhlasem okupantů „volby“ - poté, co si třikrát celkem o tři roky prodloužili mandát, ošlísty se od „pravice“ /30-50%/, najmanovali na uprázděná místa nikým nepověřené osoby a zplodili beze všeho i zcela nové zastupitelské orgány jako ČNR - bylo by možné na místě nad tím prostě mávnout rukou a celou tuto komedii úplně ignorovat. Je přece urážlivé, protismyslné a dokonce trapné, když režim, který založil svou existenci na stálé přítomnosti okupačních vojáků, a jehož podstatou je nepřipustit vůbec žádnou diskusi o národních a obecních problémech, nás chce a jednoduše občastňovat agitačními dvojicemi a lákat nás, abychom šli naplnit svá ústavou zaručená práva...

Nuže - tentokrát nás K režim potřebuje. Potřebuje nás jako několik milionů oleandrá do kamenného sílu konzolidace.

Protože však v některých právních okolnostech, souvisejících s volbami, panují dosti zra zkreslené představy, rozhodla se redakce předložit čtenářům k úvaze několik zajímavých informací.

Volební zákony z r. 1971 jsou obdobou zákonů z r. 1964, tedy z období „předlednové zimy“, od něhož se režim tu a tam snaží slovy distancovat. Rozpačité, ale nicméně pozitivní změny, připravované za Novotného v r. 1967 pro volby, plánované původně na rok 1968, byly zcela pomínuty. Nabízeli se přece jen, i když věsně poschybný, výběr mezi několika kandidáty zhruba stejných kvalit a aspoň toho nejhoršího bylo možné škrtnout/.

Nynější zákon je opět jednoduchý jako „facka“. Voliči nemají volit, ale pouze hlasovat. Nevybírají, ale mají jen potvrdit výběr, který za ně udělali „odborníci“ na příslušném sekretariátě KSČ, event. na sovětském velvyslanectví. Takové „volby“ se v nejlepším případě mohou stát svého druhu pebisitem, což také v nestřežené chvíli přiznal Indra. Jednoduchost procedury jak taková, že přímo předpokládá nutnost dodatečným „korektur“ za uzamčenými dveřmi sekretariátů.

Současný zákon teoreticky umožňuje více kandidátů. Ale paragrafy, nazvané Úprava hlasovacích lístků, se vůbec nezmiňují o pořadí. Logický závěr je ten, že s více kandidáty se prakticky nepočítá.

Vše je tedy připraveno na to, aby se ještě jednou demonstrovala „žalová jednota lidu“, její „ještě větší semknutost za...“ atd. atd.. Vznese se proto otázka, zda jít či nejít k volbám, upravovat či neupravovat kandidátky, protože proč riskovat zaskřek za plentu, když to stejně nebude mít žádný efekt. Předsednictvo ÚV KSČ už předem a pohotově jednalo o tom, kolika procenty tyto „volby“ vyhraje, a názor, že „např. 85 procent by nám mohlo stačit“ /Husák/ narazil na doporučení sovětských soudruhů, že „čím víc, tím lépe“.

Výraznější neúčast lze sice takzvalšovat, ale zejména v místě ji nelze zatajit. Lidé o sobě vzájemně v ě d í. Přimějeme-li tím či oním způsobem ono „zdravé jádro“ k falšování, /a to budou dělat stejně/, stejně to při svém alibismu záhy roznesou po okolí. Základní otázkou pro každého voliče je ovšem otázka rizika pro něj a pro jeho rodinu, pro děti na studiích, pro žádost, na jejíž vyřízení čeká, atd. atd.. To si musí zvážit každý sám - proto neradíme k masovému bojkotu: nemáme na to právo. Známé mstivost místních funkcionářů, nyní už zcela izolovaných od lidí, a berem ji v úvahu. Poz zvážení všech těchto okolností proto připomínáme:

1/ Účast na volbách není právní povinností, je to pouze p r á v o občana. Za neúčast nemůže být nikdo zákonným způsobem potahován, pokutován nebo jinak šikanován. Může však být šikanován jinak - a žijeme v ovzduší naprosté nezákonnosti.

2/ Agitační dvojice nejsou žádným úředním orgánem a nemáme se tedy s nimi vůbec bavit, pouštět je do bytu atd..

3/ Volby se konají tajným hlasováním. K o n a j í, jak říká zákon, nikoli „konat mohou“. Plenta tedy m u s í být mezi voličskými seznámý a urnou a podle práva by jí každý měl projít, ať chce či nechce. Zákon vůbec neřluví o možnosti tzv. manifestačního hlasování. Všichni by proto měli jít za plentu - i ti, kteří nechtějí vůbec nic riskovat. Umožní aspoň těm, kteří chtějí škrtnat, aby tak nečinili jako černá ovce.

4/ Hlasovat proti znamená přeškrtnout jméno a příjmení kandidáta - žádné jiné úpravy na kandidátce se neberou v úvahu, ať tam napíšete cokoli, bude to považováno za kladný hlas.

V každém případě režim prohlásí, že „volby“ zárcující většinou vyhrál a že to je další rána pravici, imperialistům a Svaté stolici.

Chceme žít jednou ve slušném režimu, v demokracii, jejíž základní zásadou je to, že každý člověk musí o svém osudu rozhodovat svobodně sám. Proto končíme tuto poznámku tím, že pomáháme na vašem uvážení, jakým způsobem se rozhodnete dát svůj nesouhlas najevo.

H Y E N I S M U S

11. září zemřel v Moskvě N. S. Chruščov. Zprávu o tom vydal TASS teprve za 36 hodin, takže sovětské lidé se o jeho smrti dozvěděli až za dva dny, 13. září, a v den jeho pohřbu na jednom odlehklém moskevském hřbitově. Oficiální zpráva byla nejstručnější a v jednom listě ho dokonce nazvali „zasloužilým důchodcem“ a vůbec nepřipomněli jeho funkce.

Ať již byla Chruščovova minulost do r. 1956 jakákoli, ať již je jeho jméno spjato i s maďarskou tragedií téhož roku, fakt je ten, že s jeho jménem především celý svět spojuje XX. sjezd KSS v únoru 1956, odhalení zločinů Stalimovy éry a proces destalinizace. Spojuje s nám i důležitý obrat v zahraniční politice SSSR, kurs na zmírňování mezinárodního napětí, kurs na mírovou koexistenci atd. atd.

Současné vedení KSSS, které se zřejmě bojí Chruščova živého i mrtvého, bojí se právě onoho přízraku XX. sjezdu. Od roku 1964 krok za krokem obnovuje stalinské metody, omývá politiku i osobu Stalina. Produktem této politiky byla i invaze do naší země a trvajících okupace Československa.

Nad rakví svého otce statečně promluvil jeho syn. Chruščovově rodině kondolovali Tito, Longo a Marchais. Chruščov však nesměl být pochován u kremelské zdi, protože starci, kteří za ní vládnou zemi a provinciím, by zřejmě neměli dost klidu.

Zátopek - ještě jednou zářný příklad

Když se známi ptali Zátopka na motiv jeho ostudného samohany v Rudém právu, řekl jim, že chce, aby na něj „taky trochu svítilo sluníčko“. Sluníčko ovšem, je-li ho moc, způsobuje někdy i úpal, a Zátopek si v minulosti na nedostatek sluníčka stěžovat nemohl.

Na jedné červencové schůzi politbyra, kde se projednávala náplň předvolební propagandy, bylo rozhodnuto - mimo jiné - soustředit se na vyhledání několika dobře známých sportovců a umělců, kteří se právě v roce 1968 „zkompromitovali“, a kteří by byli ochotni to veřejně odvolat, a těm pak dát širokou publicitu.

Na pozdější schůzi v srpnu předsednictvo muselo konstatovat, že se sice někteří kající hlásí, ale že to jsou příliš malé ryby. Např. Věra Čáslavská, kterou falešně vylákali až do pracovny Moe v Rudém právu, beze slova odešla, když od ní pan Moe chtěl, aby udělala totéž, co Zátopek.

A tak těch „zářných příkladů“ vedle Zátopka příliš nepřibýlo, a ten teď vytrvale obchází své bývalé přátele a znovu je ujišťuje, že to tak vůbec nemyslel a že prý to v Rudém právu přehnali.

Jednání s NSR

Koncem září mají být obnoveny rozhovory mezi pražským režimem a vládou NSR o řešení vzájemných vztahů a obnovení diplomatických styků. A známé komplikace nejen že trvají, ale nových ještě přibýlo.

Praha především trvá na požadavku prohlášení mnichovské dohody za neplatnou od samého počátku. Nezdá se, že to má velkým smysl a že by nám to přineslo nějaký mezinárodně-právní užitek. Naopak: vysídlení sudeťáci by tím pádem nepřestali být československými občany, takže jsme vlastně podle této formule vystěhovali „své“ a ještě jim zabavili majetek. Nabízí se východiško prohlásit dohodu za neplatnou, ale současně říci, že se to prý netýká jednotlivců... Bonnská vláda prý k tomuto ústupku ochotná je.

Naše úřady však pohotově vyzdvihly jinou překážku, protože Moskva zřejmě neradí k nějakému spěchu: proč by měla mít kolonie vlastní styky s NSR? A tak je začíná režim při různých příležitostech zpochybňovat platnost dohody o Berlíně, což se stalo na brněnském veletrhu /zápaoberlínská expozice nesměla být zahrnuta do západoněmecké/ a na jedné vědecké konferenci v Praze, kde rovněž administrativní cestou delegace NSR a záp. Berlína byly odděleny proti své vůli.

Tyto umělé komplikace mohou konečnou dohodu oddálit, ale zdá se, že jí nebude možné únosným způsobem odvrátit úplně. Ani požadavkem obrovské dodatečné reparace, kterou Praha začala požadovat prý za to, že Hitler neoprávněně používal naše železnice...

SPRAVEDLNOST

Skupina 24 čl. občanů zaslala generálnímu prokurátorovi dopis, v němž žádá revizi procesů proti Vladimíru Škutinovi a jeho okamžité přemístění do civilní léčebné péče, protože jeho zdravotní stav se nebezpečně zhoršuje.

Signatáři dopisu upozorňují na to, že Škutina byl v obou případech odsouzen výhradně za své názory, přičemž, jak známo, úhrnný trest, vyslovený v Hradci Králové, obnáší

čtyři roky a dva měsíce.

V dopise se mj. praví:

S ohledem na posuzované provinění by to byl skandální rozsudek i v dnešním Španělsku nebo Řecku, a kdyby tam takový rozsudek byl vynesen, naše sdělovací prostředky by jej zcela jistě ostře kritizovaly. Škutinův případ je však nepohoršil...

V dopise se mj. cituje článek 19, odst. 1 a 2 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech: „Každý má právo na svobodu projevu; toto právo zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu bez ohledu na hranice, ať ústně, písemně anebo tiskem, prostřednictvím umění nebo jakýmkoli jinými prostředky podle vlastní volby.“

„Je věcí naší národní etiky - uzavírají signatáři dopisu - abychom ani v této těžké době ne nechali v čs. věznicích bezdůvodně trpět nebo dokonce zemřít člověka, který se nedeputil ničeho jiného, než že myslel, mluvil a cítil totéž, co takřka všichni lidé této země.“

Dopis podepsali: Stanislav Budín, Zdeněk Fořt, Jiří Hanák, Jiří Hanzelka, Jiří Hochman, doc. dr. František Janouch, Jiří Kantárek, doc. dr. Luboš Kohout, Karel Kynel, akademik Ivan Málek, Kamila E. Moučková, dr. Vladimír Nepraš, Ludvík Pacovský, Luděk Pachman, Antonín Petřina, Josef Smrkovský, Getruďa Sekaninová, Ilja Šetlík, Čestmír Suchý, Věra Štovičková, Jan Tesař, Anna Tučková, Ludvík Vaculík a František Vodalaň.

16. září odmítl hradecký soud Škutinovo odvolání. Peťtici 24 otiskl mj. západoněmecký liberální list Die Zeit.

Rozsudek na ing. B. Kubou /tři roky/ potvrzen

Nejvyšší soud ČSR zamítl ~~žá~~ odvolání ing. Bohumíra Kuby, který byl v Ostravě 11. 6. tr. odsouzen ke třem letům nepodmíněně za „podvracení republiky“ a ke ztrátě čestných titulů, vyznamenání a vojenské hodnosti. Také ing. Kuba byl souzen a odsouzen výhradně za své pokrokové názory, přičemž při jeho usvědčování bylo použito neprimárnějších fyzických metod. Ing. Kuba je otcem čtyř dětí, z toho tři děti nezaopatřené.

Obžaloba proti Jiřímu Hareubovi

Obvodní prokurátor pro Prahu 6 dr. Vlastislav Jurka obžaloval býv. profesora Vysoké školy umělecko-průmyslové, grafika Jiřího Hareuba z trestného činu pobuřování podle par. 100 odst. 1 písm. G, protože:

„... v druhé polovině r. 1968 vypracoval převážně ve svém bytě návrh na pamětní medaili k 50. výročí ČSR, jejíž rytina je ostře zahrocena proti spojeneckým nebo přátelským vztahům k jiným státům atd. atd.“

Medaili, podle řádné smlouvy navrženou pro zástupce našich krajských spolků v Chicagu, vypracoval Hareuba tak, že na líci je postava klečící ženy, která svým tělem chrání lipovou ratolest. Do X zad ženy míří pět bodáků. Mezi dvěma je propleten hád. Nalevo je letopočet 1918, vpravo mezi bodáky je datum 21. 8. 1968. Na rubu je starý státní znak s nápisem Pravda vítězí.

V žalobě prokurátor mj. uvádí, že prý Hareuba byl od r. 1954 členem KSČ, „zařadil i stranické funkce, byl členem výboru KSČ a bylo tedy jeho povinností, aby se řádně orientoval.“ Hareubovi se dále klade za vinu, že 113 kusů medaile, zhotovené podle Hareubova návrhu, rozdál v srpnu 1969 ve Švýcarsku Rafael Kubelík /předunorový šéf České filharmonie a přední světový dirigent/ členům hos tující České filharmonie.

Hareuba sice ještě nebyl souzen, ale byl již vyhozen z Vysoké školy umělecko-průmyslové. Nepomohl mu ani dělnický původ ani to, že ze sklářského dělníka se stal našim předním odborníkem a ~~ry~~ v době vysoké školácké dílny pro rytí skla.

Žaloba proti němu je sice po právní stránce úplně děravá, ale o nic lepší nebyly žaloby proti Škutinovi, Prehlikovi Kubovi...

Ze společnosti

Autentický výrok nového ministra školství Havlína /byl v r. 1967 jako vedoucí odd. na ÚV KSČ odpovědný za příkaz policii k použití násilí proti studentům na Strahově/:

„Strělili jsme jim do toho nos a budem jim ho tam máčet tak dlouho, dokud nezkroutnou. Čtyřicátníci v zájmu zachování existence nakonec poleví a mladí v zájmu kariéry k nám přilezou sami. Potom si je budem vodit jako pimprlata kam budem chtít.“

Nepolapitelný Karel Boček, generální ředitel Uranových dolů, který v červenci uprel z vyšetřovací vazby, podle zahraničních zpráv z 11. srpna se objevil v NSR, kde požádal o asyl. Na tiskové konferenci vysvětlil své důvody, ale - přirozeně - neřekl, kudy a jak se dotal do zahraničí.

Natáčí se film o Marušce Kudeřikové, mladé dívce, která položila život za svobodu své země. To je v pořádku, Maruška Kudeřiková si tuto poetu zalouží. Co se však ale ani ve filmu, ani v novinových článcích nepřipomíná, je fakt, že Jula Karmarič, který Marušku přivedl před mnoha lety do strany, byl nedávno jako pravočák vyloučen z KSČ, a že její bratr, naposledy učitel na Vysoké škole zemědělské v Suchbole, byl nejen vyloučen z KSČ, ale navíc ještě vyhozen ze zaměstnání. Kdyby Maruška přežila německou okupaci, jak by asi skončila v konzolidaci?

I N D E X se jmenuje nové nakladatelství v NSR, které se bude specializovat na vydávání knih československých autorů, žijících doma i v zahraničí. Mezi prvními tituly, které vycházejí, je hlášen „absurně-humoristický příběh z dnešního Československa“ Jelení Boud, jehož autorem je Jiří Hochman. Z autorů, žijících mimo ČSSR, vydává INDEX Nahého císaře od Gabriela Lauba /Hamburk/, Sůdruha Prášila od L. Mnačka /Viedeň/, Východ je Východ od Radoslava Seluckého /New York/, jakož i studii Čs. skutečnost 1958-70, kterou napsal přední čs. politolog pod pseudonymem Antonín Ostrý.

Kostel v Senetářově je nejmodernější stavba tohoto druhu v Československu. Na jeho výzdobě se mj. podílel třemi obrazy známý pražský malíř Medek. Kostel je však i po vysvěcení uzavřen. Otevírá se jen každou třetí neděli, kde se v něm smí sloužit mše.

Režiséri Elmar Klos a Ewald Šorm na dlažbě. Klos byl dosud profesorem a Šorm odborným asistentem na katedře režie filmové fakulty v Praze. Protože odmítli změnit své názory z r. 1968, musí si hledat jiné zaměstnání. Uvolnilo se však nyní místo topiče v holešovické továrně Mitas, kde donedávna přikládal do kotle vedle docenta Karla Kaplana univerzitní profesor dr. E. Jaroslav Klofáč. Prof. Klofáč těžce onemocněl v důsledku násilné změny životního režimu, které však statečně odolával i přesto, že měl po dvou infarktech. Nyní bude muset do invalidního důchodu.

Univermag v Olomouci byl zřízen přímo na náměstí naproti hlavní poště, aby ofieři za okupační posádky a jejich paničky měli pohodlnější nákup. Prodávají se tam směšně levné české boty, prádlo a plzeňské pivo v lahvičích /jinak je ve městě nedostatečné/, vodka za 40 Kčs, bonbony a cigarety. Osbluhuje ruský personál. Na firmě je dvojjazyčný nápis: nejdřív rusky Univermag, pod tím česky Obchodní dům. Musíme si zvykat...

Milice pracuje efektivně. Alexandr Solženicyn, nositel Nobelovy ceny za literaturu a jeden z největších žijících spisovatelů na světě, žije již několik měsíců - po svém vyloučení ze Svazu sovět. spisovatelů - u svého přítele Gorlova. Úřady několikrát nutily Gorlova, aby Solženicynovi toto pohostinství odpřel. Když Gorlov nedbal, vtrhla v noci milice do jeho domku těžce ho ztýrala. Gorlov se Solženicynem se ani pod obzorem takového „přesvědčování“ nerozešli, ale naopak napsali na milici ostrý protest. Konec srpna tedy milice svou návštěvu opakovala a Gorlova znovu ztloukla - s dodatečnou omluvou, že prý ho považovala za zloděje...

V POLSKU VÝVOJ POKRAČUJE DÁL - i za kulisu zdánlivého klidu a občasného ujišťování „velkého bratra“, že polská láska k Rusku je nezměrná. Mezitím sem ale masově vyměňují už nejen kádry stranických hodnostářů z Gomulkovy éry, ale i ředitelé a další vedoucí administrativní pracovníci hospodářského aparátu. Tyto změny se rádo zveřejňují v místním tisku - protože svobodné diskuse v závodech i úřadech se už značně zavedly a zdá se, že si na ně zvyká i nové vedení. Obrodný proces má v Polsku zvláštní formu i zvláštní tempo - Není divu - po našich zkušenostech z r. 1968.

FEJTON:

TITLÉ VOLBY VYHRAJEM

Nemáme sice, bohužel, k dispozici stenografický záznam z jednání sekretariátu ÚV KSČ o nadcházejících volbách, ale nedá mnoho práce si představit, jak to asi probíhalo.

Na začátku chyběl Vasil Bilak. Když přišel, řekl: „Byl jsem u krejčího.“

Kdosi se tluměně zahihňal, ale nikoli proto, že by si snad Vasil šil sám: nemiluje riziko. Před schůzí sekretariátu totiž Vasil nikdy nechodí ke krejčímu, ale k Stěpanu Vasiljevičovi. Po schůzi jich tam spěchá víc.

Ostatně, abychom to nezdržovali, Stěpanⁱⁿ Vasiljevič není původním povoláním krejčí, ale kominík.

Předsedající Gustáv si ležérním způsobem nadhodil sako a řekl: „Kde šiješ?“ V té chvíli mu to však došlo, a proto dodal československy: „Ostatně tady není naozaj nič k smíchu.“

Tím to skončilo a soudružka Kuřivodová, velmi zdravé jádro /180-190-210/ roznesla kávu. Auerspergovi urologický čaj.

„Tak co?“ - zeptal se Kapek, aniž se na někoho podíval.

„Tak co co?“ - opáčil Gustáv, neboť Kapek, jako obvykle, šel do živého.

„No volby“, dodal Kapek trochu nevrle. „Kolik to jako vyhrajem, že jo.“

Otázka byla vyřčena a pach dějin jakoby se zavanul přivřeným oknem. Odmlčeli se, neboť pomyslení na to, že český národ, o Slovácích nemluvě, je konečně zlegalizuje, bylo povznášející.

Otcovským, funkcionářským barytonem přerušil pak ticho Alois Indra, zasloužilý předseda dělnicko-rolnické vlády.

„Řekl bych, že 85 procent by mohlo stačit. Více by mohlo vypadat moc.“

„Ale mň by zase mohlo vypadat jako málo“, poznamenal spěšně nováček mezi těmito veterány Miroslav Moe, kterému se ovšem lépe říkalo „málo“ než moc, když se jmenoval Moc. Kromě toho neměl rád, když diskuse se odvíjela bez jeho odborných připomínek.

Auersperg se napil svého žlutozeleného čaje, zatvářil se bolestně a řekl:

„Nemůžeme dostat méně hlasů než v Rumunsku.“

Názor hlavního zahraničně-politického experta nebylo možné brát na lehkou váhu, avšak Vasil Bilak se zeptal:

„A kolik hlasů jsme dostali v Rumunsku?“

„V procentech, nebo v absolutních číslech?“ - zeptal se vážně Auersperg.

Nikdo se neodvážil do toho promluvit a nejméně ze všech Fojtík, který jediný už měl své pochybnosti, zda je Rumunsko kompetentní.

Vasil poněkud zatápal, ale nakonec byl pro procenta.

„Rumunů je asi celkově víc“, řekl. „Anebo mň“, dodal, aby si nezačal.

„98 procent“, řekl muž s urologickým čajem pohotově.

„To by mohlo bejt“, pravil Švestka, kterému se p e u h ý e h 85 procent od začátku nelíbilo.

„Súdruhovia“, řekl opět svým integrujícím jazykem Gustáv, „měli bychom se sústredit na volače medzi 85 a 98 procentami.“

„Na Slovensku by to mohlo bejt víc“, řekl rafinovaně Fojtík, který studoval v Moskvě. „Řekněme 99,12 procenta. Když toho bude na Slovensku víc, tak v Čechách toho může bejt mň. Kontrarevoluce tady byla víc zakořeněná.“

„Ale ne v Praze“, vpádl do toho kategoricky Kapek. „Já se pak za to kritizovat nedám. Předem hlásím, že Pražané budou manifestačně hlasovat skoro na sto procent. Už to mám organizačně zajištěný.“

„Neblbni“, pravil lidově, leč vlídně Indra. „Musíme mít rozum.“

Zmlkli, neboť je to trochu zmatlo. Je tolik možností mezi 85 a 98 procenty...

„A co PRÁTELÉ?“ - zeptal se Moe, který usoudil, že nastala vhodná chvíle ukázat trochu loajality.

„PŘÁTELÉ se ještě přesně nevyjádřili“, řekl Gustáv. „SOUDRUH mi radil, aby chom to prý pořádně zvážili.“

Vasil však pravil: „Ale jsou pro to, aby to bylo co nejvíce.“

Zřejmě vznikala dosti složitá situace, kterou ještě kdosi, patrně Václav Hájek, středočeský tajemník, zamotal tím, že řekl:

„Máme tady ještě svedku o protistátních nápisech na pizoárech.“

„Pizoáry počkají“, řekl však odmítavě Gustáv. „Nejdříve volby.“

„Navrhují, aby chom PŘÁTELUM navrhli těch 85 až 98 procent, ať si to rozhadnou sami“, pravil konečně Švestka, a všem se náhle ulevilo.

„Mám dát hlasovat?“ - zeptal se Gustáv hluchého sálu. Nikdo nic neřekl, takže to zapadlo.

„A teď ty pizoáry“, řekl opět Václav Hájek, a zamnul si ruce. Křesla zavržala, jak se pohodlněji usazovali.

Český a slovenský národ, jakož i národnostní menšiny, republika obývající, nežitím klidně, rozumným tempem pokračovali v budování socialismu. O drtivém vítězství kandidátů Národní fronty nemusel nikdo pochybovat.